

Inledning kyrkomötet 2009

Kyrkomötets ordförande Gunnar Sibbmark

Ers kungliga höghet, Fru statsråd, Herr landshövding, Ärade gäster, Kära biskopar och ledamöter i kyrkomötet, Kära kyrkorådsledamöter hemifrån Rydaholm, Representanter från massmedia och Mina damer och herrar.

Jag hälsar er alla varmt välkomna till 2009 års kyrkomöte.

Detta är det sista kyrkomötet för den här mandatperioden. Tiden går fort och nu har alltså de här fyra åren snart gått. Vi har haft mycket arbete i kyrkomötet. Sammanlagt har vi hittills behandlat arton skrivelser från kyrkostyrelsen och 251 motioner. I år har vi 7 stycken skrivelser från kyrkostyrelsen och 95 motioner. Alla dessa skall vi som vanligt klara av att bereda i våra olika utskott under den här veckan. På fredag får vi åka hem för att under några veckor läsa in de olika betänkandena. Sedan kommer vi tillbaka i slutet av oktober för att i plenum debattera de olika betänkandena och sedan fatta förhoppningsvis så kloka och eniga beslut som möjligt.

I år tror jag att vi får ett ovanligt tungt arbete, eftersom vi har att behandla frågorna om vigselrätten och äktenskap av samkönade par. Kyrkostyrelsen har ju föreslagit att Svenska kyrkan skall ansöka om att få behålla vigselrätten och utarbetat ett förslag till ny äktenskapsordning inkluderande äktenskap av samkönade par. Jag förväntar mig en ganska lång debatt i dessa ärenden. Det är många, som känner en oro för att kyrkan går för snabbt fram och i alltför hög utsträckning följer den opinion, man tycker sig kunna se hos svenskarna och följer de beslut, som fattas i Sveriges Riksdag. Det finns också många, som anser att kyrkan tar alltför lång tid på sig och känner en oro för hur kristna homosexuella skall känna sig i Svenska kyrkan. Har de ingen plats i Svenska kyrkan, frågar de sig och oss.

Frågorna om vigselrätten och äktenskap av samkönade par tror jag att det blir svårt att nå enighet omkring. De utskott, som har att behandla dessa frågor och allt, som har med dessa att göra, samt de olika gruppsamtalen i nomineringsgrupperna kommer säkert att vara fyllda av debatter och diskussioner. Jag vet att alla arbetar seriöst i kyrkomötet. Men jag vill ändå vädja till er alla, att hålla debatten på en saklig nivå och att ni respekterar varandra och varandras åsikter, även om ni inte delar dem.

Vår uppgift i kyrkomötet, Svenska kyrkans högsta beslutande organ, är att finna lösningar och besluta om regler, som underlättar för kyrkan och dess församlingar, att arbeta för att kyrkan skall växa och väcka större och större intresse hos människor runt om i vårt land. Men inte enbart i vårt land utan runt om i världen. Svenska kyrkan är en del av Kristi kyrka på jorden.

Jag var för ett par veckor sedan i Åbo och deltog i en Theobalt-konferens. Theobalt är ett diskussionsforum för ett ökat samarbete och en ökad förståelse mellan de tre stora kyrkorna runt Östersjön, den ortodoxa kyrkan, den romersk katolska kyrkan och den evangelisk lutherska kyrkan. Ekumeniken är väldigt viktig och Svenska kyrkan har genom Visby stift haft ett stort ansvar i att utveckla Theobalt-samarbetet. Biskop Lennart Koskinen gav i Åbo en mycket bra bild av kyrkorna som olika delar av Kristi kropp. Någon kyrka är väldigt liten och utgör kanske bara ett finger i denna kropp. En annan är större och är kanske som en arm åter en annan är ett ben. Men alla är vi delar i en och samma kropp och alla är vi angelägna om att alla kroppsdelar skall fungera och växa till. Alla deltagarna i konferensen var eniga om att Theobaltarbetet är viktigt och bör utvecklas vidare. Visby stift har åtagit sig att vara koordinator för arbetet, men alla kyrkorna har sagt sig vilja delta i arbetet. Svenska kyrkan bör nu, menar jag, genom Visby stift utveckla samarbetet och vi bör avsätta en del resurser till detta arbete.

Med detta vill jag säga att det ekumeniska arbetet är viktigt internationellt men också inom vårt eget land. De olika kyrkorna inom Sverige är alla olika delar av hela kristenheten dvs av Kristi kropp. Därför vill jag att vi skall samarbeta så mycket som möjligt nationellt och på lokalplanet. Vi arbetar alla för samma mål, nämligen att Kristi kyrka på jorden skall utvecklas och att alltför många människor skall komma till våra kyrkor och känna sig hemma i dem. Det finns mycket vi kan göra gemensamt i stället

för att konkurrera med varandra och därmed uppnå ett bättre resultat. Detta gäller inte minst på landsbygden med relativt få boende i församlingen men också i större orter, där kanske det religiösa intresset av någon anledning är litet.

Jag anser att det är mycket viktigt att Svenska kyrkan finns, där människor finns. Det kan till exempel vara på olika idrottstävlingar eller festivaler av olika slag. Svenska kyrkan kan genom reklamskyltar visa att vi finns och är intresserade av att stödja positiva ungdomsverksamheter. Vi bör också finnas till hands, när någon råkat illa ut på något sätt. Det är då, som kyrkans stöd verkligen efterfrågas även av dem, som annars kanske inte visar något större intresse för kyrkan.

För att klara detta behövs inte bara präster i vår Svenska kyrka. Det behövs många engagerade människor i kyrkan. Människor med olika bakgrund, olika erfarenheter och olika kunskaper. Alla behövs i kyrkan och alla är välkomna i kyrkan. Vi måste hela tiden utveckla kyrkan så att nya människor finner det stimulerande och meningsfullt att engagera sig i kyrkan. Utan dessa engagerade människor, har kyrkan ingen framtid.

För att nå unga människor och unga familjer måste vi utveckla barn-, ungdoms- och konfirmandarbetet. Det är den vägen vi kan rekrytera de nya engagerade människorna vi behöver. Lyckas vi inte med det kommer Svenska kyrkan successivt att bli mindre och därmed också mindre betydelsefull i det svenska samhället och i världen.

Det är ju inte bara på hemmaplan Svenska kyrkan kan uträtta betydelsefulla saker. Vi har en betydande stöd- och hjälpverksamhet utomlands såväl för turister och utlandsboende svenskar som för katastrofbistånd och hjälp till fattiga länder. Genom vår verksamhet Hela världen vill vi just, hela världen. Under namnet Hela världen finns ju numera Lutherhjälpen och Svenska kyrkans mission. Genom den verksamheten förmedlas mycket av SIDA:s stöd till utvecklingsländer och katastrofbistånd. Det är ett tydligt bevis på att staten litar på att stödpengarna genom Svenska kyrkans verksamhet verkligen kommer fram till rätt mottagare. Detta förtroende måste vi fortsätta att leva upp till.

För en dryg vecka sedan besökte jag Bryssel. Då passade jag på att också besöka den svenska kyrkan i Bryssel. Där fick jag av kyrkoherden reda på att sedan man flyttade in till centrala Bryssel har utvecklingen av verksamheten i kyrkan varit mycket positiv. Det bor cirka 8000 svenskar i Bryssel. Man hade gått ut med en enkät bland svenskarna, om vad man ville ha för verksamhet. Ungefär 45% svarade att det var kontaktpunkten som var viktigast, men ungefär lika många svarade gudstjänsterna. Detta visar, anser jag, att när vi svenskar flyttar utomlands, vill vi ha kontakt med Sverige men också med vår Svenska kyrka och i den känna igen oss i gudstjänsterna. Av bland annat dessa orsaker är det viktigt att Svenska kyrkan genom utlandskyrkan finns på plats, där svenskar befinner sig.

Det är en stor uppgift för oss här i kyrkomötet, att se till att Svenska kyrkans möjligheter att klara av alla dessa uppgifter såväl inom landet som utomlands blir så bra som möjligt. Vi vill alla, att Svenska kyrkan skall utvecklas i en positiv riktning. Låt oss därför göra allt vi kan, för att vårt arbete skall bli till nytta för Svenska kyrkan och alla, som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med Svenska kyrkan.

Detta är, anser jag, en god målsättning för tidigare kyrkomöten, för detta kyrkomöte och för kommande kyrkomöten och härmed förklarar jag 2009 års kyrkomöte för öppnat.